

Syksyn 2022 talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 31.10.2022

Valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306, taloussuunnittelupäällikkö Anne Toikka, puh. 050 315 3307.

Syksyn talousarviomuutokset koostuvat käyttötalouden, rahoitusosan ja investointiosan muutoksista. Talousarviomuutokset perustuvat talouden seurantatietoihin ja ne on valmisteltu talouden vuosikellon mukaisessa aikataulussa. Valtuusto hyväksyi Laukaan kunnan talousarvion kokouksessaan 7.12.2021 § 73. Talousarviomuutokset ja talouden sopeutusohjelma hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 6.6.2022 § 27.

Käyttötalouden muutokset

Talousarvion käyttötalousosassa sitovia eriä ovat tulosityksikköjen toimintatulojen ja toimintamenojen erotus eli toimintakate.

1. Konsernihallinnossa esitetään 150.000 euron lisämäärärahaa elinkeinopalveluiden tulosityksikköön. Kunnan työmarkkinatuen osuuden ennakoidaan ylittyvän 114.430 euroa talousarvioon nähden. Lisäksi esitetään 35.570 euron lisäystä sisäiseen vuokraan. Sisäisen vuokran kasvu johtuu työllisyysyksikön tiloihin tehtyjen muutostöiden kustannuksista, jotka lisäävät sisäisen vuokran määrää.

Lisäksi talousarviomuutosten yhteydessä elinkeinopalveluiden tulosityksikön käyttösunnitelmaa päivitetään siten, että sekä tuloja että menoja vähennetään. Muutoksella ei ole vaikutusta toimintakatteeseen.

2. Perusturvalautakunta esittää seuraavia talousarviomuutoksia:

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on antanut kunnille tulevan vuoden talousennusteen. Laukaan kunnan osuus kuluvaan vuoden ennustetusta ja aiempien vuosien toteutuneesta alijäämästä on 3.817.782 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä on kirjattu varauksena 2.886.045 euroa. Kuluvaan vuoden lisämäärärahatarpeena esitetään näiden erotuksena olevaa 932.000 euroa. Myös sairaanhoitopiirin alainen Keski-Suomen seututerveyskeskus on antanut talousennusteen, jonka mukainen alijäämän kattamistarve on 429.000 euroa. Terveyspalvelujen lisämäärärahatarve on yhteensä 1.361.000 euroa, ja tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen – 38.125.460 euroa. Sosiaalityön tulosalueella on lastensuojelussa ilmennyt seitsemän lapsen/nuoren sijoitustarve. Sopeutustoimin ei kyetä kattamaan kaikkia uusia menoja. Sosiaalityön lisämäärärahatarve on 100.000 euroa. Tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen –7.458.620 euroa.

Vanhus- ja vammaispalveluun aiemmin esitetyt ja myönnetty lisämäärärahat kotihoidon työvoiman vuokraukseen ja vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuksiin eivät ole olleet riittävät. Henkilöstön saatavuus jatkunut haasteellisena. Jatkuva vuokratyövoiman käyttö on ollut välttämätöntä asiakkaiden palvelujen lakisääteiseen tuottamiseen. Kotihoidon palvelujen ostot ylittyvät 300.000 euroa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuksia on toteutunut arvioitua enemmän ja menot ylittyvät 50.000 euroa. Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelut ylittyvät 50.000 euroa. Kehitysvammaisten palveluasumiseen ja laitoshoidon on

tullut uusia asiakkauksia alkuperäisen talousarvion laadinnan jälkeen. Näiden kustannusvaikutus on 500.000 euroa. Vanhus- ja vammaispalvelun lisämäärärahatarve on yhteensä 900.000 euroa. Tulosityksikön toimintakate on esitetyn jälkeen -20.090.620 euroa.

3. Sivistyslautakunta esittää talousarviomuutoksena varhaiskasvatuksen menojen vähentämistä 451.000 eurolla. Varhaiskasvatuksessa on tullut säästöä vuorohoidon ja palvelurahan arvioitua pienemmästä käytöstä. Lisäksi kotihoidon tarve on ollut ennakoitua pienempää.

Perusopetuspalveluiden kulujen ennakoidaan ylittyvän 661.000 euroa. Menot ylittyvät erityisesti henkilöstökuluissa, sillä vuoden aikaan on jouduttu lisäämään annettavan opetuksen määrää ja palkkaamaan opettajia ja koulunkäynninohjaajia tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi. Perusopetukseen on tulossa tuloja 170.000 arvioitua enemmän. Kokonaisuutena perusopetuksen talous on toteutumassa 491.000 euroa talousarviota heikommin. Lukion tulosityksikön kustannusten ennakoidaan alittavan budjetin 40.000 eurolla.

Muutosten jälkeen sivistyspalveluiden vuoden 2022 talousarvion toimintakate säilyy muutetun talousarvion mukaisena, 46.795.250 eurossa.

4. Tekninen lautakunta esittää seuraavia talousarviomuutosta:

Työllisyysyksikölle 1.4.2022 vuokrattuun toimitilaan on tehty muutostöitä, joiden kustannukset ovat jääneet pois vuoden 2022 talousarviosta. Tilapalvelu on sopinut, että työllisyysyksikkö maksaa toimitilan muutostyökustannukset sisäisen vuokran yhteydessä. Tilapalvelun sisäisiin vuokratuloihin esitetään lisättävän 35.570 euroa ja toimitilan muutostyökustannuksiin 118.000 euroa, jolloin teknisen palvelualueen toimintakate heikkenee talousarviomuutosten seurauksena 82.430 euroa.

Rahoitusosan muutokset

Talousarvion rahoitusosassa sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituserät ja suunnitelman mukaiset poistot

Vuoden 2022 verotuloarviota korotetaan 1.302.000 euroa miljoonaa euroa. Verotuloarvio perustuu Kuntaliiton veroennustekehikon ennakoimaan verotulon määrään. Valtionosuuksia ennakoidaan kertyvän 600.000 euroa muutettua talousarviossa esitettyä enemmän. Suurin osa johtuu veromenetysten kompensatioiden määrän kasvusta aiempaan ennakkotietoon verrattuna. Korkotuottoja ennakoidaan kertyvän 11.500 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Poistot

Viimeisimmän poistolaskennan mukaan poistojen ennakoidaan kertyvän 260.000 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Investointiosan muutokset

Talousarvion investointiosassa sitovia eriä ovat investointimenot ja -tulot investointikohteittain.

Vihtavuoren koulukeskuksen rakennusurakan yhteydessä puretun vanhan koulurakennuksen purkukustannuksia ei voida käsitellä kouluhankkeen investointikustannuksena. Purkamisen kustannukset ovat ensisijaisesti käyttötalouden menoa. Rakennuksen purkamismenot voidaan kuitenkin aktivoida tontin hankintamenona, kun rakennus puretaan tontin saattamiseksi rakentamiskelpoiseksi uudisrakennusta tai tontin muuta käyttöä varten. Aktivoinnissa on noudatettava varovaisuuden periaatetta siten, että tontin aktivoitu hankintameno ei muodostu sen todennäköistä luovutusarvoa tai muutoin määriteltä käyttöarvoa suuremmaksi hankintamenona. Tekninen lautakunta esittää, että purkukustannukset 223.860 euroa aktivoidaan tontin hankintamenona maa- ja vesialueisiin.

Kirkonkylän koulun D –rakennuksen muutostöihin esitetään 300.000 euron määrärahan lisäystä. Kyseessä on osakokonaisuus Kirkonkylän koulun muutostöiden investoinnista, jonka kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa ja joka on jaksotettu kolmelle vuodelle siten, että vuodelle 2022 määrärahavaraus oli 500.000 euroa. Hankkeelle varattu määräraha ei riitä D-rakennuksen muutostöihin. D –rakennukseen kohdistuneet kustannukset 285.515 on kirjattu omalle kustannuspaikalleen ja tarvittava lisämääräraha ohjataan tälle kustannuspaikalle. Muutostyöt ovat osa vahvistettua hankesuunnitelmaa sekä urakkasopimusten sisälle kuuluvaa kokonaisuutta.

Vihtavuoren päiväkodin lämmitysjärjestelmän muutostöiden menoihin esitetään 111.870 euron lisämäärärahaa, ja rahoitusosuuksiin 71.870 euron lisäystä, jolloin talousarviomuutoksen nettovaikutus on 40.000 euroa. Maalämpöjärjestelmän rakentamiseen sekä tarvittaviin rakennusteknisiin muutostöihin varattiin vuoden 2022 talousarviossa investointimäärärahaa 100.000 euroa. Toteutuneet kustannukset ovat 211.870 euroa.

Pienten investointien kokonaismääräraha vuodelle 2022 on 500.000 euroa, joka jaetaan kohteille teknisen lautakunnan hyväksymässä käyttösuunnitelmassa. Määräraha on tarkoitettu investointiluonteisiin urakkasuorituksiin, jotka tehdään joko kunnan omana työnä tai puitesopimusurakoitsijoiden toimesta. Työohjelmassa olleiden ja suunniteltujen korjausurakoiden edetessä on ilmennyt välitöntä korjaustarvetta, jota ei ole voitu jättää tekemättä. Määräraha ei tule riittämään kaikkiin niihin kohteisiin, joiden kunnostustöihin tänä vuonna on varauduttu. Tilapalvelu esittää pienten investointien määrärahaan 50.000 euron lisäystä.

Kokonaisuudessaan investointimenoja esitetään lisättävän 461.870 euroa. Rahoitusosuuksia saadaan 71.870 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Nettoinvestoinnit kasvavat muutosten myötä 390.000 euroa.

Talousarvion kokonaisuus muutosten jälkeen

Talousarviomuutosten jälkeen kunnan toimintakate heikkenee 2,6 miljoonaa euroa. Verorahoitus toteutuu aiemmin ennakoitua myönteisemmin, mutta tulojen lisääntyminen ei riitä kokonaisuudessaan kattamaan käyttötalouden toimintakatteen heikkenemistä; vuosikate heikkenee 0,7 miljoonaa euroa. Poistojen ennakoidaan toteutuvan 0,26 miljoonaa euroa aiemmin arvioitua pienempinä, jolloin talousarviomuutokset heikentävät tilikauden tulosta 0,4 miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseksi ennakoidaan muodostuvan -1,8 miljoonaa euroa. Kertynyt ylijäämä on esitettyjen talousarviomuutosten jälkeen 9.600 euroa. Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat antolainojen lisäys, antolainojen vähennys sekä lainakannan muutokset. Esitettyjen talousarviomuutosten seurauksena tilikauden lainakanta kasvaa 1,1 miljoonaa euroa. Yhteensä lainakanta kasvaa

tilikaudella 7,1 miljoonaa euroa ollen vuoden lopussa 111,1 miljoonaa euroa eli 5914 euroa asukasta kohden.

Pöytäkirjaan liitetään erittely talousarviomuutoksista, laskelma talousarviomuutosten vaikutuksista tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan sekä pöytäkirjanotteet lautakuntien muutosesityksistä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy esitetyt ja liitteenä olevat muutokset vuoden 2022 talousarvioon.

Päätös Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 07.11.2022 § 41
701/02.02.00.02/2022

Päätös Perussuomalaisten valtuustoryhmä esitti, että valtuusto ei myönnä teknisen palvelualueen käyttötalouteen 118.000 euron lisämäärärahaa ja että toimintakatteen heikkenemistä vastaava 82.430 euron säästö etsitään palvelualueen sisältä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut valtuustoryhmän esitys ja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Suoritetaan äänestys siten, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat perussuomalaisten valtuustoryhmän esitystä äänestävät "EI".

Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 34 "JAA" ääntä ja 8 "EI" ääntä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulleen valtuuston päätökseksi.